

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
"Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Létszámok a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Amit a már korosabb nemzedék nem ér meg!

Budapest, 1893. febr. 2.

(T.) Hogy a magyar ipar a nyugoti államok iparával mikor fog versenyezhetni? Erre a kérdésre nehéz a felelet. Hiszen alig van még iparunk! Még a nyakkendőket is a külföldről hozatjuk. Tessék végig menni Debreczen főutcáján, mert hiszen ott is van már szép kirakat elég és megkérdezni a kereskedőket, hogy azokban a kirakatokban mi az, ami magyar? Hol van ott magyar gyártmány, magyar ipartermék, elkezdve a Nagy-Váradszántótól a nagy templomig? Hát annyi iparterméknyel, mint amennyi magyar ipartermék ott van, nehéz megkezdeni a konkurencziát a külfölddel.

Hát még utólrá a külföldet!

Rémleges befektetésekről, ezer milliókról van itt szó. Amde pénz még lenne, csak ember nincs hozzá. A magyarországi munkaerő így is édes kevés. Ha azt, ami van, a földmíveléstől elveszük és az iparnak adjuk, akkor kabátunk lesz, de kenyérünk nem lesz, együtt lenne pedig jó ez a kettő. Amde amily nehéz a kőből vizet facsarni, talán még annál is nehezebb Magyarországon a megkivántató iparnak munkást adni. Itt nem azért kap vérszemet a munkás, mert munka nincs, hanem azért, mert sok van. A szegény ember egy tálételből is jól lakik, a módos a négy tálban is turkál, a gazdag meg azt se tudja, mit egyék. Nem azért, mert nincs miben válogatnia, hanem, mert a sok közül nem tudja, hogy mit válaszson.

A cseléd bére is napról-napra nagyobb és a cseléd napról napra rosszabb, mert a cseléd tartó kezd ebben a közügyes inséges világban fölös számmal lenni. És ha Madárász-apó mindezekre azt mondja: a közügy az oka! Igazat adunk neki! — Azóta szaporodik a munka és emelkedik a munkabér, mert szaporodik a munkát adó. A föld termése olcsó, a napszám drága. Mert, ha sok gyárunk nincs is még, van vasut, vízszabályozás, építkezés.

A tót napszámot elemésztli Amerika, meg Budapest, a magyart a Duna, a Tisza, Dráva, Száva, meg a viczinális vasutak százai. Tessék még ehhez fölál-

litani ezer gyárat és tönkre tenni a kenyér termelést.

Angliában, Belgiumban, Olaszországban a munkások az egymás szájából eszik ki a táplálékot, otthon megelégednének a mindennapi kenyérrel, de ha ide jönnek, már akkor a meggazdagodásra gondolnak. Vagy Amerikába mennek. Ha már nem lehetnek otthon, egy lépéssel több, vagy kevesebb. Az atlanti Óceán ugyan derék egy lépés, de Amerika aztán tágasabb is, mint Magyarország!

Valóban nehéz elgondolni, hogy lehessen Magyarországon olyan ipart teremteni, hogy a debreczeni kereskedő ne a külföldről hozassa az angol, a francia, meg a német szövetet, hanem mindezek magyarizáltassanak. A kalapot, a kesztyűket, a szőnyeget, a függönyöket, a bőröket, a fehérneműket, a nürnbergi árukat, a csecsebecsüket, stb. magyar gyárak liferálják. Hogy Zádornak, a Szabó Lajos Fiainak, Szentkirályinak, Kaszanyiczkynek, Sesztinának külföldi gyárba soha többé német levelet írni ne kellessék.

Mikor lesz ez? — Pedig meg kell lenni! Azért böcs a kormány, hogy gondolkozzék. Hanem leg- és legtöbbször a Madách Imre kémikusával fogjon kezét és azt találja ki: hogy kell lombikban magyar embert, magyar gyári munkást csinálni, a földmíveléstől elvenni? Hogy kelljen elrekeszteni azt a zsilipet, mely Sárosból, Szepesből, Liptóból, Arvából stb. Amerikába viszi az embert, Erdélyből meg Romániába? Mert pénz lesz, csak ember legyen hozzá. Nos hát tessék előbb munkaerőt fejleszteni, mert rizikóra nem állít föl gyárat senki.

Hát ez az iparkérdés, nem olyan könnyű kérdés. Még ahol van is ember, mint a lengyel határszéli megyékben, — mire észre vesszük magunkat, ott se lesz. hacsak a haza földjéhez nem kötjük őket valamivel. — Talán kevesebbet kellene kérni az olaszból, meg a krajnaiból és többet a turócziából, meg a mármarosiból. Én bizony magam se tudom, hogy kellene, de hát én nem is vagyok kormány. Hanem annyi igaz, hogy kettőt nem fogok megérni, ha mindjárt száz eszten-deig élek is: a léghajó kormányozhatóságát, és a magyaripar versenyképességét!

Országgyűlés. A kérvények tárgyalása töltötte be a képviselőház tegnapi ülését. A képviselők nagy része „haza” beszélt az egyes kérvényeknél, a melyek élénkebb vitát nem igen szültek. Az 1890. I. t. cz. 23. §-ának módosítására vonatkozó kérvényt — hogy t. i. a vagyontalan árvák utódja elengedtessek, Horváth Béla referálta s a ház elfogadta a kérvénybizottság azon javaslatát, hogy a kérvény — a mennyiben figyelemre méltatható — adassék ki a kereskedelmi miniszternek. Az előadón kívül részt vettek Berzeviczy Albert, Teleky József gróf, Neményi Ambrus, Busbach Péter, Miklós Ödön, Nánásy Ödön, Zichy Jenő gróf, Babó Emil, Thaly Kálmán, Ernuszt Kelemen, Madarász József, Szederkényi Nándor, Holló Lajos, Gullner Gyula, Szemere Huba, Ugron Zoltán és Pályi János. A miniszterek közül Hieronymi Károly, Csáky Albin gróf és Lukács Béla szö-láltak fel s szolgáltak felvilágosítással.

Belföldi hírek (A miniszterelnök Bécében) Wekerle miniszterelnök ki most Bécsben lődzik, az osztrák-magyar bank szabaldalmának tervezett újjalakítása tárgyában fontos tanácskozásokat folytat az osztrák pénzügyminiszterrel. Wekerle miniszterelnök azért is megint Bécsbe, hogy ő felségének különféle ügyekről tegyen jelentést. A miniszterelnök bécsi útja semmi oly kérdéssel nem függ össze, mely a kabinetben történendő változásokra vonatkozik — (A kormány az egyházpolitikai javaslatok) közül legközelebb be-terjeszti a polgári anyakönyvek behozatalára és a zsidó vallás recepcziójára vonatkozó s kéni fogja e javaslatok haladéktalan tárgyalását. Ez a körülmény is mutatja a kormány programjának megváltoztatásáról szóló hírelemek alaptalanságát. — (A bibornoki eskü.) Vaszary Kolos biboros hercegprímás Bécsben vasárnap délelőtt fél tíz órakor tette le a bibornoki esküt és írta alá az erre vonatkozó okmányokat. Mint tanuk szerepeltek Wilbert pápai követ és Belopotoczky Kálmán tábori püspök; másnap a király félóra kihallgatáson fogadta Vaszary Kolos hercegprímást. — (Az egészségügyi osztály új vezetője.) A hivatalos lap tegnapi száma közli Chyzer Kornél dr.-nak, Zemplénmegye főorvosának a belügyminiszterium egészségügyi osztályának vezetésével való megbízását. — (A bűnvádi eljárásról) szóló törvényjavaslatot az igazságügyminiszter által egybehívott áruket letárgyalta. A szaktanácskozmány által megállapított elvek és módosítások szövegezésével, valamint az egész javaslat végleges kidolgozásával albizottságot bíztak meg. A szövegező bizottság elhatározta, hogy, tekintettel a munkálat nagy terjedelmére és kiváló fontosságára, naponként fog ülést tartani. Remélhető tehát, hogy a bűnvádi eljárás hó végéig teljesen és akként lesz megállapítva, hogy márczius hó elején a törvényhozás elé lesz terjeszthető. — (Temesvár óhajja.) Temesvár városa felkéri a kereskedelmi minisztert, hogy Temesvárott külön vasuti üzletvezetőség létesíttessék, a mitől első sorban az áruforgalom körül a kereskedelmi körökben fölmerült panaszok orvoslását remélik. — (A polgári házasság

mellelt.) Kolozsvárról jelentik, hogy Vajda Ferencz lelkész, püspöki titkár, vasárnap a református templomban terjedelmesen prédikált a polgári házaság mellett. — (A katolikus autonómia.) A múlt napokban, gróf Esterházy Miklósnál tanácskozás volt a katolikus autonómia ügyében. Mint a lapok közlik, — az értekezlet eredménye az, hogy úgy a képviselőházhoz, mint a főrendiházhoz határozati javaslatot nyújtanak be, a mely szerint utasítanak a kormányt, hogy az 1871. évben tartott katolikus kongresszus által hozott elabortumra vonatkozólag nyerve ki ő felsége jóváhagyását. A határozati javaslat végleges szövegezésévéget még egy, parlamenti tagokból álló értekezlet fognak összehívni, ugyancsak gróf Esterházy Miklósnál.

Külföldi hírek. (Az angol trónbeszéd) A trónbeszéd, melylyel az angol parlamentet megnyitották, a külhatalmakkal fennálló viszonyt barátságosnak és a béke főtartására kedvezőnek mondja; kijelenti, hogy az egyiptomi megszálló csapatok csekély mérvű szaporítása nem jelenti a brit politika megváltozását és ezután jelzi, hogy törvényjavaslat fog benyújtatni az irlandi kormányrendszer megváltoztatása tárgyában. (A kegyvesztett Mohrenheim.) Pétervári jól értesült körökben újra megerősítik, hogy Mohrenheim báró párisi orosz aagykövet állása nagyon meg van ingatva, de hozzá teszik, hogy a nagykövet csak némi idő múlva fog visszalépni, hogy elkerültetésék a látogatásának, mintha visszahívata közvetlen összefüggésben állana a Panama-botrányval. (A helyzet Egyiptomban.) A bécsi és a római kabinetek képviselőik által Kairóban kinyilatkoztatták, hogy a khedivének Angliával szemben tanúsított legutóbbi magatartását rosszul találják. (Az eladó ország.) Nemrég azt híresztelték pétervári források alapján, hogy a bokharai emir felajánlotta országát a csárnak öt millió rubelért és 100,000 rube. évjáradékért. A Daily News Oroszországból azt hallja, hogy az orosz kormány most egyáltalán nincs abban a helyzetben, hogy az emir ajánlatát elfogadjja. A csár továbbra is fenn akarja tartani a mostani viszonyokat, mert az emir ma is éppen úgy teljesíti akarátát, mintha csak Oroszország helytartója volna. (A német katonai javaslatköltségei.) A német birodalmi gyűlés katonai bizottsága tegnap előtt foglalkozott a katonai javaslat által okozandó kiadások fedezésének kérdésével. A kormány képviselője az új kaszárnyák költségeit, melyek 50,000 ember részére fognak építtetni, 90 millió márkára ír-

nyozza elő, de ez összeg több évre fog felosztatni. — E mellett azonban még mindig 9000 embert más állami épületekben és 21.000 embert magánosoknál kell elszállásolni. (Az osztrák többségalakítás meghiusulása.) Taaffe gróf hosszabb ideig tanácskozott Plénerrel, s ezután a baloldal Khuenburg gróf jelenlétében értekezletet tartott; közben Falkenhayn és Schönborn miniszterek is tárgyaltak Hohenwart és Deym grófokkal. A többségalakítás kísérletét olybá lehet venni, hogy meghiusult. — (A francia-német határról.) A Köln. Zeitung a legjobb forrásból azt írja, hogy a francia miniszterim a francia haderőknek a német határon való jelentékeny szaporítását tervezi. Nancy-t fogják tetemesen megerősíteni.

A straduárió.

Debreczen, február 2.

Gyulay Pál, a Kisfaludy-társaság nagyérdemű elnöke, talán nem is gondolta, hogy milyen pompás pontot ment volna kárba, hogy ha gróf Apponyi Albertet, a nagynevű ellenzéki vezért legalább nem jelölik a szépművelésével foglalkozó társulat tagjává.

Szent meggyőződésünk az nekünk, hogy gróf Apponyi Albert összes politikai működésében, de különben egész jellemében is a széptan körébe tartozó rész az, a mi az értékesebb, a mi maradandó. Bármelyik meghatározását fogadjuk el a szépnak s például azt a mely szerint „a szép az, a mi önmagáért, minden érdek nélkül tetszik,“ illik e varázs hatású szónok szereplésére és egész pályájára. A nemes gróf hangja, előadása s ennek folyamán mindinkább kidomborodó egyénisége, jellemének puritán, bármely spanyol regény napsugaras keretébe illő jelleme megnyeri egy egészet, mint a nagy tömegek rokonszenvét. E tetőzés azonban ugyanolyan, mint a művészeti tárgyakkal szemben érzett tetszés; nem fűződik hozzá semmi érdek, nem következik belőle semminemű elhatározás, nincs gyakorlati oldala. Mert hiszen a nemzet látja, hogy mulik minden alkalom a nemes gróf felett, a melyel megtudná mutatni érzékét abban az irányban is, a melyben már nem csupán gyönyörű szónoki részek, hanem gyakorlati cselekedetek is következzenek.

Mint hajnalban a pacsirta, úgy csapong felfelé a nagy szónoknak apácza szüziességbe felöltözködött lelke s zengi dalát hmes berkek-ről, árnyas rengetegről, hófehér báránycsok bégetéséről s a virágok közt futkosó csermely locogásáról. Lent azonban ugyanez kezdetét veszi a munka. Nagy rajokban indul utra a szántóvető s lekasálja a rét fűvét, hogy a jószágot takarmánnyal lássa el; a vasut mozonyát ellátják fekete táplálékával; a rengetegben hangzik a fejszecsapás; a báránycsok átszámolják a pásztor kezére, a patak végén pedig malom van, a melynek kerekei zakatolva forognak. . . Ki hallja már a pacsirta szavát, mikor a gépek zakatolnak, peng a kasza és a hivatalokban perczegnek a tollak?

Pedig oly szép, oly nagyon szép a pacsirta dala! Oly bájos, oly költői a szónokló idealisták apostoli szóvirága! Hogyne lenne méltó amaz irodalmi intézet tagságára Apponyi, miért ne lehetne ennek vezérévé? Hiszen ugyanis csak negyvenen vannak. . . Ő, a ki a munkába induló nemzet felett, ott, valahol a dalladozó föllegek között, énekelgeti ébreztő dalát!

Az emberek azonban mindennap fölkelnek s elvégzik munkájukat pacsirta-ébreztő nélkül is. Ki tehet róla, hogy amidőn (lévén a földön végzett munkának termése se nem váltóztatható sorrendje) rákerül a sor a nagy nemzeti feladatokra, hol a közigazgatási reformra, hol a vallás-szabadság nagy reformjaira, a pacsirta alászáll és azt csattogja, hogy azokról a feladatokról ő már rég énekelt a föllegek között! Tulajdonképen az övé minden, a mit munkába vesznek s nem illik ám a kaszáláshoz látni, nem illik azt a szép virágot kazlakba szedni, azt a szép arany-sárgán hullámozó vetést learatni, asztagokba halmozni, kicsépelni és megörlení, mikor ő énekelte föléle pacsirtadalt!

Biboros hajnalban, aranyescipkés föllegek közt oly szép, oly szép a pacsirta dal!

Es azok a kik szántottak és vetettek mosolyognak a dalos-madárkák, mert ezt a bohóságot is oly édes-kedvesen csicseregte el! De azért csak hozzá látnak az aratáshoz, mert ez nem annak a joga, sőt kötelessége, a ki

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Tévelygések.

— Hogyan van az, hogy kegyedet már nem látni Gerold asszony fogadó napjain? — kérdezte Perlow Zerner hadnagytól.

— Visszavonultam! — volt a válasz.

— Hohó, ez nagyon is gyanús hangzik. Ha Geroldné nem volna már vénasszony, az ember azt hihetné, — Perlow szünetelt beszédével.

— Épen mert már vén asszony! — kiáltott haragosan a hadnagy. — Azt biszi, hogy vénsége már mindenre feljogosítja.

— Tény, hogy kizárólagos jogának tartja a nála ki- és bejáró uraknak és hölgyeknek leplezetlen véleményét elmondani.

— Ah, ez még hagyjáu, de az asszonyoknak kiállhatatlan bogarai vannak.

Perlow hangosan felkaczagott.

Bogarai, maga mondja, hogy Geroldnének bogarai vannak!

— Nemesak mondom, de be is bizonyíthatom, — buzgólkodék a hadnagy.

— Nehezére esnék!

— Avagy talán nem különös dolog az, hogy azt kívánja az embertől, jelenjék meg fogadó napjain a kellő időben szigorú pontossággal.

— Nos, ily katonai pontosságon nem kelene önek fennakadnia!

Nem is a magam érdekében szólok s ez okból még nem is vontam magamra az asszony haragját. De bántott, ha láttam, hogy másoknak ez okból szigorú predikációt kellett végighallgatniuk. Ezt kissé barátságosnak tartom.

— Ebben igazam adok önnek. De ez még nem bogár?

— Talán nem tévelygés-e az, hogy az asszony nem törődve e divattal, örökösen egyforma szürke ruhában jár.

— Ez csak szilárd jelleme mellett tanuskodik.

— De hát, az égre, mit ért ön akkor „bogár“ alatt?

— Előbb én szeretnék még öntől valamit kérdezni. Okozott e Gerald asszony szöke ruhájában valaha nevetséges benyomást?

— Óh nem, — szökt a hadnagy. — A mennyire én értek a dologhoz, láthattam, hogy ruhái mindig a legjobb szövetből készülnek, kifogástalanul állanak, sőt a fehér csipke főköte Geroldnének tiszteltteljes külsőt kölcsönöz.

— Nos, itt van ni! a szürke öltöny nem lehet „bogár“!

— Miért nem?

— Mert azok a különbségek, melyet „bogarak“nak neveznek, mindig kissé nevetségesek, s ennek a veszélynek ritkán teszi ki magát egy asszony.

— Ej, — türelmetlenkedett a hadnagy —

talán azt akarja állítani, hogy az asszonyoknak nincsenek „tévelygésai“?

— Igen, ezt akarom. Bármikor asszonygyűlölnék nevezhetnek el, mert 33 évi földi létem tartama alatt nem egy csinyt követett el velem a „szép nem“: de ebben az esetben védelmükre kelek: nem, nincsenek „bogarai.“

— De miért nincs, — kérdezte a hadnagy, ki még mindig nem tudja, vajjon társa komolyan beszél-e, avagy tréfál.

Először is azért nem, mert nagyfokú tapintatosságuk és elővigyázatuk megóvjá őket attól hogy annyira belebonyolódjanak valami életmódban, vagy felfogásban, hogy többé ki ne mászhassanak. A tévelygésekben kifejezésre jut az ember modortalansága, faragatlansága s ettől még a legegyszerűbb s legműveletlenebb asszony is visszarad.

Az asszony óvakodik, hogy különcsége által különösen feltűnjék, hogy visszatesszést szüdjön, mert jól tudja, hogy társnői ép oly szigorú, mint kegyetlen bírák.

— Gyanitom. Oh az asszonyok gyöngeségére akarja visszavezetni ez apróbb tévelygéseket.

— Igaza van. Hibáink csupán arányai erőnyeinek.

— Tehát az önök tévelygése erőny.

— Erről később. Maradjunk egyelőre az asszonyoknál. Megfigyelte-e ön valaha, mily szivtelen kegyetlenséggel gyűlölik apró leánykák társukat, a kivek tán feltűnő a ruhája vagy

b e s z é l, v a g y é n e k e l t r ó l a, hanem aki szántott és vetett és most nem „hagyja másnak az áldozatot.“

Mért kerül ki ez a nagy és tiszta férfi a munkasort? Mért csapong az aetherben, hol nincs akadály és nincsen semmi korlát? Az égi szépségek bámulása a Kisfaludy-társaság koszoruját érdemli, a politika cser-koszoruja ellenben, az akadály- és korlát-teli göröngy-világban szerezhető meg . . .

* * *

Ezek a gondolatok lepték meg egész bensőnk, a mikor ismét alkalma volt gróf Apponyi Albertnek, hogy munkasorba álljon. S ő — ég tudja miért — ismét csak föllebbent a szertelen magasba s megvetéssel tekint alá azokra, a kik dolgoznak, a kik cselekszenek, s még különöse is manifesztálja tüntetőleg megtapsoltatja magát, a midőn kijelenti hogy ismét nem veszi kezébe a kínált kormányrudat ismét nem segít a nemzet munkájában; p a c s i r t a m u n k á t v é g e z, — a mikor a komoly feladatok sora következnek.

A széptani Kisfaludy-társaság koszorujára pályázott, legyen övé, mert hiszen a s z é p n e k nincsen tövise; tetszik önmagáért és — érdektelenül!

Mint a valódi Straduario-hegedű, oly pompásan, teljesen kong-bong az ő hangja. Egy valódi Straduario ő maga; megszólal, akárki veszi a kezébe, megszólal a parlamentben, meg Budapestén a Lipótvárosban, meg Pozsonyban a „Zuckermann“ lakosai előtt, Miskolczon, hol az A v a s - h e g y i s i r á s - v a j j á v á l i k zengzetére, beszél egy utcai tüntetés alkalmával, és ezáltal a nemzet nagy munkása Baross Gábornak okozott keserű perczeket és monumentális beszédet mond a külföldi fürdő maroknyi népe előtt. . . .

— „Mi szépen, mily andalítóan hangzik e b a r b á r n y e l v“ (jegyzé meg akkor egy ott étköző hallgatója) „pedig szót sem értek belőle. . . Ugy-e bár — versek azok?“

Sehol diadal, sehol hatás, sehol eredmény. legalább nem más, mint széptani, mint s z ó n o k - m ű v é s z e t i, a mely ö n m a -

furcsa szokással teszi neveltségessé magát? Nem hallotta-e, hogy mennyi bajjal küzködnek a leány iskolában a tanítók? A gyermekek figyelme elsiklik sok oly dolgon, a melyet a leánygyermek gunynak zsákmányol ki. Hiszen mindig ajkukon van a figyelmeztetés: „Ez nem illik, az feltűnő. Mit mondanak majd az emberek?“ A leány, a ki az intő szavakra nem hajt, nem kap férjet.

— Bravo; kiáltotta a hadnagy. A mi asszonyaink tehát nem szépségesek, nem önfelüldözök nincsennek idegeik?

— Hallgasson! Hallgasson: Hisz ép ezek a bajai az öreg asszonyok. Az asszony szépségével kétségbe tudja ejteni környezetét idegeivel uralkodik férjén, önfelüldözésével a szenteket is kihozza béketűréséből. De nem szabad azt mondani róluk, hogy tévelygők.

— Es vajjon van-e joga az asszonynak, hogy tulságosan képzelődjék? — kérdé a hadnagy jókedvűen.

— Ezt nem állítottam. Az asszony tévelygés valami speciális. Ezer asszony áldozhat egy fajta tévelygésnek. Rabul ejtheti a szeretkezés gondolata, vagy tán más apróság, a melyhez lelkevel csügg.

— Ismertem egy agglégényt. — szólt a hadnagy, a ki a bétája útját úgy mérte ki, hogy megolvasta, hányszor szavalta el Petőfi Sándor „Csokonai Vitéz Mihály“ című költeményét és aztán komolyan elbeszélte, hogy ez vagy amaz az ut ennyi és ennyi „Csokonai Vitéz Mihály“

g á é r t é s é r d e k n é k ű l r a g a d e l. Azért a pompás straduario andalgója megzendül mindenkinél, mindenhol és minden időben, a nemzet pedig oly gyakran szerepel más kezekben, más helyen és alkalmasabb időben hallani!

Milyen sok szépet lehet egy Stradurió elhagyni! Egy fényes jövőre, áldásos, nagy munkára hivatott államférfi pályát is.

Gasparone.

Állategészségügyünk rendezése.

(A „Nemzet“-ben a következő nagyérdemű fejtegetést olvassuk.)

Anyagi érdekeink előmozdítására irányzott törekvésnél nincs alárendelt jelentőségű kérdés. Minden, ami közgazdasági viszonyaink fejlődését illeti, fontos, bármily kis körre terjedőnek lássék is első tekintetre. Gazdasági életünk előrehaladása egybeügg a nemzet haladásával és minden lépés amit ezen a téren a javítás, az emelés felé teszünk a nemzet haladását jelenti.

Az ország kormánya is, képviselőháza is osztozik ebben a fellegásban és a gazdasági kérdések megoldása akár a kereskedelem, akár az ipar, akár a mezőgazdaság érdekeit érintse az közelebbről, mindig alapos megvitatásra, buzgó gondozásra talál az ország sorsát intő tényezőknél. A képviselőház mai ülésén törtétek is igazolják ez általán érzett igazságokat.

A ragadós tüdőlob elfojtása tekintetében teendő törvényhozási intézkedések voltak a ház ülésének naprendjén és a felszólalók a mai vitában nem pártszempontból, hanem az ügynek magának érdekét szem előtt tartó álláspontból bírálták a kormány által előte jesszett törvényjavaslatot.

Pártkülönbőség nélkül ismerték el a tárgyhöz szólók a javaslat fontosságát és a divergáló nézetek hirdetői a kérdés megoldásának czélzerűbb volta által vezették magukat véleményeik nyilvánításánál.

A ragadós tüdőlob hosszabb idő óta tizedeli meg az ország marha-állományát. A járvány veszedelmes. Gyorsan terjed, elfojtása nehéz, kiirtása a legnagyobb erőfeszítést igényeli. Jóllehet a kormány eddig is megtett mindent amit a jeleslegi törvényes intézkedések mellett megtennie lehetett, jóllehet sikerült azt óriási erőfeszítés árán itt-ott kiirtani, a ragadós tüdőlob mégis tért hódít és károsítja a szarvas-

igly terjed. Ha az uton eső érte letagadta, még h e r u h á j a c s u r o n v i z e s v o l t i s.

— Nem bizonyították be az ellenkezőjét?

— Nem engedte meg a bizonyítást; azt a tévelygést „bogarának“ nevezik, az agy bogarának. Neveztük az öregem és futni hagytuk.

— Ez a tévelygés fogalmának lényege. Hatásuk komikus és mégis komolyan tárgyaljuk. A hadnagy elgondolkozott.

— Szülővárosomban sok embert ismertem. Mindanyinak megvolt a különleges bogara

— Az asszonyok vagy a férfiak? — kérdé az ügyész.

— Férfiak!

— Tudtam! — kiáltá diadalmasan. — Az asszonyok tapintata megóvjá őket a neveltségétől. Az ugynevezett „eredetiségek“ is gyakoribbak a férfiak, mint a nők között.

— Még adósom maradt egy felelettel. Előnynek vagy hátránynak tartja-e ön, ha egy nőnek bogarai vannak?

— Nem adhatok rá választ. Ha szereti a feleségét, nem veszi észre rajta a hibákat. Hisz ezek a hibák is oly kedvesek.

— Es minthogy az asszonyok azért vannak, hogy szeressük őket, tévelygésük sem lehet a szerelem megölője. Ön meggyőzött engem. — végezte szavait a hadnagy.

marhabirtokosokat, és az ország marhakereskedését egyaránt, veszélyeztetni marhatenyésztésünket és megbénítja állatkivitelünket.

Sürgős szükség tenni ellene többet, mint amit eddig lehetett. Anyagi áldozatokat kell hozni, hogy kiirtása lehetővé tétessék. — Nem szabad visszaradni a nagyobb áldozattól, hogy a fenyegető bajtól megmeneküljön az ország.

A baj elhárításának egyetlen módja a könyörtelen irtás. Ezt a módot alkalmazták eddig is, de alig volt fogantatja. Nem is lehetett.

A tenyésztő inkább eltitkolta a bajt, remélve, hogy kigyógyítja állatjait és nem jelentette be az esetet, mert félt, hogy a beteg marhat elpusztítja és nem lesz, aki kárát megtérítse. Egyes esetekben eddig is megkísérelték ott, ahol a baj nagyobb mértékben pusztított, az irtást, sőt a földmivelésügyi kormányzat annyira ment gondoskodásában, hogy egyes törvényhatóságokkal szövetkezve, kártalanítást is adott a kiirtás következtében károsodott gazdáknak! de az elfojtás nem lévén országosan szervezve, törvény a kiirtás tekintetében nem rendelkezvén, az intézkedéseknek, bármily gondosan és bármily nagy ügyelettel hajtotta is végre azokat a kormány, kevés volt a fogantatja és alig állt arányban az áldozatokkal.

A ma tárgyalt törvényjavaslat a tapasztalt bajokon van hivatva segíteni. Három érdeket tart szem előtt és igyekszik telhetőleg kielégíteni: az ország általános mezőgazdaságának az egyes állattenyésztőknek és az államkincstárnak az érdekeit.

Es ha a részletekre nézve lehetnek is eltérő nézetek, nagyban és egészben egyetértés van az iránt, hogy a javaslat intézkedései megfelelők, hogy a javaslat szükséges és hogy annak törvénynyé válta közre fog hatni általán érzett állategészségügyi bajaink szanálásához.

Állategészségügyünk egyébként is nagy haladásokat tett az utolsó években. Maga az állategészségügyi rendszertnek ezt az ágát még csak meghonosítani kellett.

Nem akarjuk mondani, hogy minden megtörtént, aminek történnie kellett volna, sem a kellő anyagi eszközök nem álltak rendelkezésre, sem nem voltak meg a kiválogatható erők hogy az állategészségügy teljesen szerveztesse. De az alap meg van és tovább építeni lehet. Haladhatunk a nélkül, hogy az eddig tett vívmányokat veszélyeztetnők, előbbre menetünk biztos reményekkel a sikerre.

A ma tárgyalt javaslatot melegen üdvözölheti mindenki, akinek az ország gazdasági ügyei szíven fekszenek. Bárhogy döljön is el az a néhány vitás kérdés amelynek megoldása tekintetében csakis a kisebb fontosságú teher megosztási módokra nézve van eltérés az egyebek között kettőt minden esetre el fogunk az új törvényvel érn: az egyik az állategészségügy javítása, a másik kiviteli marhakereskedésünk biztosabb alapokra való fektetése.

E két nagyobb jelentőségű eredményen kívül számos apróbb érdekű, de nem kevésbé fontos kérdés járhat majd az állategészségügyi viszonyok javultával megoldásra. Ezek közt nem utolsó az állatbiztosítás kérdése, melynek megoldása már többször megkíséreltetett, de amelynek megoldása sikeres csak úgy lehet, ha megvannak a biztosítékok arra, hogy állategészségügyünk bajainak orvoslása tekintetében megtétezt, mindaz, ami a veterinarus intézkedések mai fejlettsége mellett megtehető és életbeléptettek azok az intézkedések, melyek Európa más országában már a tapasztalás által kipróbáltattak.

Farsang.

A vasutasok bálja.

A m. kir. álamvasutak debreczeni üzletvezetőségének tisztjei által rendezett bál tegnap folyt le, oly fényes sikerrel, a mely valóban ritkítja párját Karnevál herczeg naplójában.

Impozáns látványt nyújtottak már a külföle jelvényekkel díszített helyiségek is. A lépcsősarnok oldalait sötét bordeaux draperiával vonták be; e díszletet helyenkint a vasutnál használatos eszközök tarkították.

A lépcsőkar két postamentumára piros

zászlók és lámpákból siment ivü diadalkaput-készítettek. A lépcső-pihenő két végén vörös takaró nyugodott; közben a jobb oldali asztalon fenyőágak között voltak elhelyezve a vasuti, forgalmi és távirat-eszközök, jelző harangok. A baloldali asztalon mérnöki jelvények csoportja volt látható.

A teremben a főhelyen mintegy két méternyi magas emelvényen szinte bordeaux borsóny alapon szárnyas kerék, mely alatt hatalmas ezüst betűkkel díszített M. A. V. Az oldalfalakat szintén draperiák díszítették vegyesen füzérekkel közönlényként cimerezve változva. A folyosóra vezető nyílások felső ovál része igen ügyesen volt a jelző táblák és távjelzők által félkörre átalakítva. A terem jobb oldalának egyik fülkéjében kölni vízzel töltött székötököt rögtönöztek, mely a háttért képező fenyő fákat öntözé vékony sugarával. Érdekes látványt nyújtott a ezigányok emelvénye középpont Magyarország nagy cimerezve, jobb és baloldalon a táncznál követendő helyes irányt mutató táblákkal.

Az izléses díszítés tervezői Lasgallner Klmán Klapka Adolf és Bocsnán Elemér urak voltak.

A tánczrend is megfelelt a vasuti bál jellegének. A cimnap lokomotív, zöld ággal környezve, felül szárnyas kerék, jelző táblák. Ezek alatt olvasható a következő felirat: „Az 1893. évi február hó 1-én Debreczenben „kivilós ki vira d t i g” külön közlekedő kéjv on a t számára.” A tánczok álmásokként szerepelnek az induló, illetve érkező idő pontos jelzésével. Szünőrának még csak híre sem volt, de a 60 percz tartózkodás az érkező álmásokon lelkiismeretesen betartatott.

Utolsó pontja a tánczrendnek az, hogy kisiklások, összeütközések és egyéb esetleg előforduló ba esetekért a rendezőbizottság felelősséget nem vállal.

Ezeket a tánczrendeket csinos csokrok kíséretében — nyújtották át a hölgyeknek. A nagy érdeklődés folytán sokaknak nem jutott belőle, de ezek is megkapják, mert a rendezőbizottság utólag még 50 darabot fog megrendelni a kedves emlékből.

Az igazán szellemesen elrendezett kerethez méltó volt a multság.

A nagy és díszes számú közönség sorában ott láttuk vásosunk intelligenciájának színe-javát. Jelen voltak gróf Dégenteld főispán ki bájos leányával, Dégenteld Anna grófnővel jelent meg; Simonffy Imre kir. tan. polgármester dr. Király Ferencz orsz. gy. képviselő Ságby Gyula üzletvezető Reviczky tábornok, Biró honv. ezredes Krausz ezredes Buzás Elek Nyers Lajos Balogh Imre Komlóssy Arthur Géresi Kalmán. A városi és vasuti tisztviselői kar természetesen teljes számmal volt képviselve. A díszes hölgykoszorúból sikerült feljegyeznünk számos nevet, asszonyokat és kisasszonyokat úgy a mint élénk kerültek.

Asszonyok: Simonffy Imréné, Szokolai Sági Gyuláné, Abelsberg Alajosné (Bpest), Nánassy Miklósné, Just Gézáné (Nyíregyháza) Kubinyiné (Szathmár), Molnár Istvánné, Mauks Imréné, Radó Józsefné, Anger Imréné, Jukkermanné, Freundné, Kardos Albertné, Falk Lajosné, Csieső Lajosné, Nagy Imréné, Emmert Antalné, Györki Lajosné, Nagy Istvánné, Duke Ferenczné, Schulczné, Papné, Madi Imréné, Zimmermann Gyuláné, Kardos Samuné, Gorócz Vilmosné, Benedek Sándorné, Deutsch Adoltné, Dr. Rózsáné (B-Ujváros), Peleskei Józsefné, Czégely Ferenczné, Otrókoci Jánosné, Czapek Péterné, Zalai Márkné, Tóth Gyuláné, Simonffy Emilné, Komlóssy Arthurné, Szikszay Lajosné, Bészler Károlyné, Berger Henrikné, Berger Mórné, Kemény Mórné, Bulster Ágostonné, Dr. Popper Alajosné, Helm Örnagné, Krausz ezredesné, Sebes Györgyné, Wolf Janosné, Berger Jenőné, Weinberger Albertné, Adámsikné, Bartók Ágostonné, Borsovay Józsefné, Tárnoky Ignáczné, Fisch Ignáczné, Dr. Király Ferenczné, Paksy Imréné, Rudnyánszky Réthy Laura, Bruckner Ernőné, Donogán Istvánné, Bárdos Gézáné, Hase mayer Béláné, Stern Győzőné, Lukács Arminné, Éder Rudolfné, Szabó Antalné, Veresné Szathmáry Teréz, Tüdös Kalmáné, Dr. Balkányi Miklósné, Vecsei Imréné, Konez Elekné, Torday Gáborné, Tikos Imréné, Kolben-

hayer Kalmáné, Dessewffy Aurélné, Antalovits Gyuláné, Csath Zsigmondné, Váradiné, Udvar helyi Gézáné, Kovács Józsefné Baróthy Béláné Ujházy Mária Lichtenstein Józsefné Kaszanyiczky Endréné Nagy Elekné.

Leányok: Gróf Dégenfeld Anna, gróf Csáky Ilona Kaszanyiczky Irma, Abelsberg Terike (Bpest), Szabó Irén (Megyer-ről), Wotczasek Irén (Bpest), Gerson Adrienne, Harmathy Irma, Mácsay Ida, Albert Lujza, Albert Erzsike Bacsó Margit, Varga Irén, Emmert nővér-k, Mihalovits Hermin, Széll Margit (Igló) Buzás Erzsike a szőke, Buzás Erzsike a barna, Szeravszky Vilma, Tikos Mariska, Sziegmeth nővérek, Rózsa k. a. (B. Ujváros) Knipter Vilma (Bpest) Balla Karolin, Peleskey Emma, Konrad Teréz Czégely nővérek, Otrókoci Emma Bernhard nővérek, Czapek Klára, Zalay nővérek, Tóth Irén Fráter Erzsike, Fényes Szeréna (Székelyhid.) Tóby Pepi, Dessewffy Ilona, Erdélyi Ilonka, Szikszay Vilma, Farkas Szeréna, Weinberger Margit, Szabó Gizella, Csanak Margit, Hanuza Erzsike (Bpest) Kondor Klarisse, Nagy Vilma Wittenbart Rózai Borsos nővérek, Némethy Ilona, Kálmáncz hely-Irén, Hegyes, Antonia, Király Irén, Beér Margit, Molesányi Ilonka, Lubinsky Emma, Fisch Gizella, Haselmayer Ida, Harmathy Ilonka, Borsovay nővérek, Csernyánszky Erzsike, Bartók Ilona, Gévay Irma, Tárnok Ida.

Az első négyest 160 pár tánczolta. A bálon a Magyar testvérek zenekara játszott.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirat hivatalnál, január 31-én: boros, euyho, jelentékeny csapadék nélkül.

Jégpálya a Margit fürdő telepén; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utcai Dragota háznál.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdete este 7 órakor.

Febr. 2. A „Zion” egyet bálja a Koronában.

Febr. 4. Ág. ev. filléregylet thea-estélye a Bikában.

Febr. 4. Kőműves ifjúság bálja a Margit fürdőben.

Febr. 5. Kovács és kerékgyártó ifjak bálja a Koronában.

Febr. 5. Jégünnepély a Margit fürdő jégpályáján.

Febr. 6. Számokérőszék a vármegyeházán.

Febr. 6. Pinczerek betegsegélyező pénztárának közgyűlése éjféltkor Weber Izidornál.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében. (arton bál.)

Febr. 12. Álarozos bál a Margit fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. főkegyeletének közgyűlése.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű tánc-estélye a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. A kereskedő ifjak dalkörének közgyűlése az „Arany Bika” szállóban.

Febr. 18. Esküdtársi tárgyalás.

Febr. 19. A kölcsön segélyező egyet közgyűlése.

Febr. 25. A színházi nyugdíjbizottság kö. gyűlése a színházi nagytanácsstermben.

Febr. 28. A kereskedő ifjak dalestélye a Bikában.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kitanácsstermben.

— **Baleset egy debreczeni gyorsvonattal.** Az Arad- és Debreczenből jövő gyorsvonat, melyet Szolnokon egyesítettek, kedden két órai késéssel érkezett meg a fővárosba. A késést okozta, hogy az aradi gyorsvonat két személykocsija közül az egyiknek küllője kettéhasadt, úgy, hogy a vonatot a 16-ik számú örháznál meg kellett állítani s lassu menet után a megsérült kocsit a legközelebbi állomáson, Pusztá Poón le kellett csatolni. A debreczeni

gyorsvonat érkező-kocsijának pedig a tengelye pattant el. Ezt a kocsit Szolnokon csatolták le.

— **Készülődések a milleniumra.** Mától fogva állandó rovatot nyitunk a milleniumnak. Jelezünk minden mozzanatot, minden fölmerülő eszmét, tervet, mely hazafias elméket foglalkoztat oly célból, hogy minél emlékezetesebb és nagyszerűbb legyen a honalapítás epochális eseményének megünneplése. — A sajtó kötelessége ugyanis, hogy megtörje a közönyt, s folyton ébren tartsa a közérdeklődést. — Különösen szükséges ez Debreczenben, ahol olyan lassan tudnak az emberek fölmelegedni, lelkesedésre gyulni. Debreczen közönsége talán csak nem fog úgy gondolkozni, hogy már mindent elvégezt a milleniumra azzal a most még platonikus értelmű kijelentéssel, hogy 200 ezer forintot felajánlott a debreczeni kollegium továbbfejlesztésére. A honfoglalás ezredik évfordulójának nagy nemzeti ünnepnek kell lennie Debreczenben is, nagy és maradandó alkotásokkal a millenium emlékére. Persze, csakugy lesz valóság ebből, ha felhasználjuk a még rendelkezésünkre álló időt, s tervszerű működést állapítanak meg azok, akiket a kezdeményezés és az intézkedések kötelessége illet. Ez a kötelesség pedig nem csupán a hatósági, hanem a társadalmi, s a társadalomban azoké az egyéneké, intézeteké, egyleteké, amelyeket állásuk, hivatásuk, erkölcsi és anyagi képességük a közélet zászlóhordozójul jelölt ki. Ezuttal arra a mozgalomra mutatunk rá, melyet a szomszéd Nagyváradon a Szigligeti Társaság kezdeményezett, a millenium megünneplése iránt. A Szigligeti Társaság (Nagyváradon ugyanolyan működésre alakult, mint nálunk a Csokonai kör) elhatározta, hogy az ünnep előkészületeit és rendezését vezeti, s részvételre felszólítja majd a város és megye hivatalos köreit. Gyémánt Jenő Inditványára a Szigligeti-Társaság akcióit fog megindítani, hogy Nagyváradon a millenium emlékére szobrot emeljenek.

— **A tornacsarnok** építése ügyében a tornaegylet választmányja t. hó 4-dikén szombaton d. u. 5 órakor az egyleti helyiségben ülést tart, melyre a titkár lapunk útjain is meghívja a választmány tagjait.

— **Diszebéd.** Wolafka Nándor v. püspök prépost plebánus tegnap — mint már említettük — ebédet adott, melyen a város tisztviselői közül jelen voltak: Vértessy István főjegyző, Bészler Lajos, Csurka János, Rab László és Körner Adolf tanácsnokok, Szabó József főszémmvevő, Zöld Mihály tb. tanácsnok, Ábrahám László t. főügyész, Vecsey Imre polgm. titkár, Beke Mihály árvaszéki elnök, Balogh Mihály főmőnök, dr. Sárváry Gyula, dr. Ujtalussy József főorvosok, Végh Gyula, Kálmáncz helyi Mór, Hajdu Gyula r. kapitányok, Király Gyula jegyző, Simonffy Gyula főszállásbiztos, dr. Magoss György t. alügyész. A fényes ebéd folyamán a legjobb hangulat uralkodott, számos felköszöntő mondatott. A vendégeket kellemesen érintette Wolafka püspök szeretetreméltó modora, mely oly hamar tudta Debreczen közönségének rokonszenvét megnyerni.

— **Olvad a hó.** A hosszú és kemény hidegnek elvégre is olvadás sár és víz lett a vége. Petőfi mondja, hogy az ég könnyéből sár lesz, most abból a sok-sok csillogó pihéből, az ég fagyott könnyéből, a melyek napokon, heteken át egyhangu unalommal hulltak alá, sár lesz és a fényes csillagooskák fog tapadni az emberiség az a része is, mely az éggel más-képpen nem, csak az olvadó hó sarában érintkezik. Minden, de minden a mi az égből jő le a sáros földre, itt válik sárrá, piszokká, mert vele az ember a maga tisztátalanságában érintkezik. A hó halála a legesunyább halál, de hamvaiból mégis tavasz kél ki.

— **Eskütétel.** Kulesár Imre rendőrfőkapitányi helyettes kiadó, ki a nyugdíjazott Med-

gyasszay Sámuel helyett közelebb nevezetett fi ideiglenesen, a mai tanácsülés előtt tette le a hivatalos esküt.

— **48 as honvédek közgyűlése.** A debreczeni 1848/49-iki honvéd egyesület f. hó 5-én vasárnap d. u. tisztújító közgyűlést tart a város háza kis tanácstermében.

— **Mének kiosztása.** Hajdu-Bihar és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye területére engedélyezett fedezési állomásokra ma osztották ki a meneket a debreczeni állami mentelepen. A földmivélségi miniszteriumot gróf Szapáry Péter min titkár képviselte. Jelen voltak Losonczy Mihály jász-n-kun szolnok megyei, Werthemstein Alfréd a biharmegyei lótenyész-bizottmány elnökei; Kludik Gyula szolnoki polgármester, Váczy János, a debreczeni lótenyész-biz. elnöke, Buzás Elek, Steinfeld Mihály, Hutfless Kázmér, Rikl Antal debreczeni birtokosok, Békéssy László, gazd. tanintézeti tanár, Bárczay Gy. j. k. szolnokmegyei birtokos, Biró alezredes, Bassler százados, Faragó Miklós állami állatorvos, számos községi előljáró és gazda s a mentelep tisztikara. Debreczenbe következő menek váltsattak ki: Möricz hazánlati díj 5 frt, Nóniusz 4 frt, Kengyel Gidrán 5 frt, Ozman pasa 4 frt, Favorit 3 frt, és Sasvár 6 frt. Ez utóbbiról meg kell említenünk, hogy Angliából importált első osztályú telivér s ezuttal megy első állomásra. Hajduvármegyében következő helyekre osztattak ki menek: Csegére 2, Égyekre 2, Földesre 3, H. Bösörményben 8, Dorogra 5, Nánásra 6, Hadháza 2, Szoboszlóra 3, Kabára 2, Nádudvarra 3, P. Ladányra 3, Szovátra 3. Tizenhárom állomáson (Debreczennel együtt) 48 mén. — Biharmegyébe 24 állomáson 61, Jász-Nagy-Kun Szolnok megyébe 26 állomásra 92 mén adatott ki. Ezen kívül a debreczeni menteleptől magán tenyésztőknek főként Bihar, Jász-N. Kun-Szolnok Szabolcs és Szatmármegye területére 42 bérelt mént osztottak ki. Hajdumegyében csak gróf Dégenfeld Gusztáv Tégelára és Steinfeld Mihály Macsra béreltek fedező meneket. — Délben a tiszti káptalanban köz-ebéd volt. Megemlítjük, hogy a menek márczius 1-én mennek állomásaikra.

— **Czigányok összeírása.** Tegnap délután kezdték meg a cigányok összeírását, s már nagyrészen be is fejezték. A harmadik kerületben eddig mintegy kétszázötvenet írtak össze s az I-ső és II-ik kerülettől ma fognak beérkezni a kimutatások. A IV-ik kerületben a külsőségen — nem sok cigányt találtak, mert ezek ilyenkor elszélednek a szélrózsa minden irányában, s így csak tízenegyet sikerült összeírni, a kik nagy örömmel diktálták be a maguk és rajkóik neveit s kik abban a hiszemben vannak, hogy azért írják össze őket, mert földbirtokot kapnak — József főhercegtől!

— **Hymen.** Klein Jakab derecskei kereskedő eljegyezte Guttman Ignác helybeli lakos bájós leányát, Ilonkát.

— **A belügyminiszter az oláh izgatók ellen** újabb erélyes intézkedést fogantatott. Valamennyi törvényhatóságot ezek között Debreczen városát is utasította arra, hogy az izgatók által terjesztett hazafiatlan sajtótermékeket, minők a Román memorandum, a Románkérdés Erdélyben és Magyarországon s a Replika, lefoglalja. A szigorú intézkedésre az adott okot, hogy az emített s egyéb efféle röpiratokat minden hazai nyelvre lefordíva szórják szét az izgatók az országban s ezzel megmetyelvezni iparkodnak az egyes vidékeket oly iratokkal, mint a nagyképpel emlegetett „román-kérdés.“ A politikai hatóságok táviratitig kötelesek a kolozsvári főügyészséget értesíteni, ha ily röpiratot lefoglalnak s egyuttal a közleményt is be kell oda küldeniök.

— **Igazságügyi kinevezés.** A király az igazságügyi miniszter előterjesztése folytán Kossovich László nagyváradi ítélőtáblai segédfogalmazót kinevezte a hajdus-zoboszlói járásbíróhoz albiróvá.

— **A katonaság köréből.** Kellek Károly II. oszt. százados a debreczeni 39. sz. gyalogezredtől áthelyeztetett a zágrábi 25. honvéd gyalogezred 2. zászlóaljához.

— **Hitközségi elnök választás.** A debreczeni izraelita anya hitközség közelebb új el-

nököt választ a lemondott Feischl Károly helyébe. A képviselőtestület vasárnap d. u. e tárgyban ülést tart s megejtí a kijelöléseket. A szabályok értelmében a közgyűlésnek három személyt fog választásra ajánlani. Elnök jelöltekül legszűbben dr. Balkányi Miklóst, Falk Lajost és Reichmann Ármint emlegetik; ezeken kívül az elnökjelöltek között előfordul a Fleischmann Mór és a Kohn Adolf neve.

— **A cigánybá,** melyet Rácz Károly zenekara rendez, f. hó 12-én tartatik meg a Koronában.

— **A székelyhídi állomás kibővítése.** A székelyhídi vasúti állomás váróhelyiségeinek kibővítése iránt a kolozsvári üzletvezetőség a bihari h. é. vasut igazgatóságával a múlt év folyamán érintkezésbe lépett s a megindított tárgyalások eddigi eredménye szerint kilátásba is vehető, hogy az állomás kibővítése előreláthatólag már a közel jövőben fogantatba fog vétetni.

— **Sziksza jégpálya** holnap, holnapután jégűbnepély miatt zárva.

Vegyes hírek.

* **Arton Budapesten.** Arton kinyomozására ki küldött rendőrök megállapították, hogy Arton Jassyban, Bukarestben és Budapesten tartózkodott.

* **Nagy sztrájk.** A budapesti fegyvergyár munkásai még mindig sztrájkolnak. De hogy a többség nem valami nagy lelkesedéssel, teszi bizonyítja az, hogy márharmadszor menesztettek küldöttséget az igazgató elé, hogy feltételeik elfogadására bírják. A bi igazán haragszik s bosszút akar állni valakin valamiért, az nem tesz minduntalan ajánlatokat, hanem kitart és bevárja, míg megkérlelik és kielégítik. Valószínű tehát, hogy a fegyvergyári munkások sztrájkjának rövid idő múlva vége lesz.

* **A kolera.** Budapesten tegnap ismét szállítottak a barakk-kórházba új beteget. A régi betegek közül ötöt gyógyultan bocsátottak el s így most a beteg létszám négy.

* **Pápa és Komárom.** A nagy harc, mely Pápa és Komárom közt a pápai százados vez. főiskolának Komáromba történő áthelyezése miatt kitört, végleg Pápa előnyére kezd eldőlni. Mig egyfelől Veszprémmegye 200,000 forintot szavazott meg a pápai főiskolára, addig maga Pápa 30,000 forintot ajándékozott a célra. A komáromiakat igen leverte a pápai lelkesedés.

Közgazdaság.

Debreczeni piac. A jan. 31-diki heti vásáriban gabona neműek közül piacra került buza 41.5 mm. 7.30—7.20—7.10 frt. kétszeres 70.50 mm. 6.50—6.40—6.30 forint rozs 50.80 mm. 5.50—5.40—5.30 frt. árpa 49.50 mm 5.20—5.10—5.00 frt. zab 47.70 mm. 5.50—5.40—5.30 frt. tengeri 99.80 mm. 4.80 frt. — — — — — köles 5. 50 frt, köleskása 11.50 frt, burgonya 260 frt. — Ló felhajtattott 430 darab elkelt 220 db. Szarvasmarha felhajtattott 800 darab, elkelt 513 db. Sertés felhajtattott 1850 db, elkelt 1300 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 15—25 frt, 12—18 hónapos 25—35 frt, 18—24 hónapos 35—45 frt, öreg sovány 45—60 frt. Kövérsertés kilója 40—44 kr. 100 kiló szalonna 42—44 frt háj 48—50 frt.

Húsárak: marhabús kilója 46, 48, 50, 56, 60 (kóser) 64 kr. Bornyu bús 60 kr, sertésbús 44—60 kr.

Napszámarak: férfi saját kenyeren 65 kr: ellátással 50 kr. nő saját kenyeren 50 kr. ellátással 35 kr, gyermek saját kenyeren 30 kr. ellátással 20 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt, beszállítása 1 frt.

A konverzió. Az 5%-os államkölcsönök új, 4%-os koronajáradékra való kicserélésének művelete meglepően sikerültnek mondható. — A konverzió alá k-rülöz címletek tulajdonosai ezuttal nem várták be — mint más, hasonló alkalmakkor volt tapasztalható — a megállapított határidő utolsó napjait: már eddig nemesak a nagy tőkések, intézetek és bankok, hanem a

mi nagyobb jelentőségű dolog, a megtakarított kis tőkék tulajdonosai is ezer meg ezer tételben nyújtották be az 5%-os címleteket kicserélésre, úgy, hogy az új járadék nemsokára kibocsátása után már legnagyobbbrészt el is lesz helyezve. Kitűnt továbbá már a művelet eddigi folyamán is az az örvendetes tény, hogy a magyar állampapírok sokkal nagyobb összegben vannak Magyarországon elhelyezve, mint eddig feltételezhető volt.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

(Febr. 1.)

Gabonaüzlet. Buzát ma jól kínáltak, a kereslet kedvező volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 35,000 n néhány krajczárral magasabb áron.

Egyéb gabonaműkben csekély üzlet, rozs és árpa kellemesebb, tengeri szilárdabb, zab tartva.

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat szilárd volt.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza őszre 7.63—7.64, tavaszra (1893-ra) 7.46—7.48 Tengeri máj.—jun-ra 4.75—4.76. Zab tavaszra 5.48—5.50. Káposztarepeze aug.—szept. re 11.30—11.35 forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.43—7.49—7.47 őszre 7.60—7.64—7.61. Tengeri máj.—jun-ra 1893. 4.75 pénz, 4.78 áru. Zab tavaszra 5.49 pénz, 5.51 áru. Káposztarepeze aug.—szept. re 11.30—11.35 frton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órakor: Buza őszre 7.60 pénz, 7.62 áru. tavaszra 7.46 pénz, 7.48 áru. Tengeri máj.—jun-ra 1893. 4.75 pénz, 4.78 áru. Zab tavaszra 5.49 pénz, 5.51 áru. Káposztarepeze aug.—szept. re 11.30—11.35 frton.

A

HOSSZU ÉS KURTA DRAGONYS.

— Humoros elbeszélés a katonai életből. —

Németből átdolgozta: **IK. MÓRIZ PÁL.**

(Vége.)

Igy vagy még igebb morfondirozott Frigyesünk keservében.

— Ne busulj. Hisz azért, hogy az öreg leszidott, nem zárnak még mindjárt le a tömlőcbe. Különben más is volt már ott, nem te leszel a legelső. Te se halsz belé. Egy üveg pálinkát dugol a zsebedbe majd meg mutatom hogy — aztán leszivod magadat s aluszol nagyokat! vigasztalta káplár ur Sneider, kinek igen érzékeny szive volt. Leinni magát, talán ép mikor a Hankája várja — —!

— Hagyj békét, az ördög bujjék beléd a jó tanácsoddal együtt! fakadt ki, mérgesen elfordulva tőle. S oda megy lovához.

Elérkezett szombat. A dé utáni szolgálatnak is vége. A legénység fecsegve oszlik szét. A kaszárnya közepén Elmsheim hadnagy beszélget az örmesterrel.

— Káplár Gaus! kiált ez utóbbi.

— Örmester ur!

— Talán csak nem felelte el, hogy három napja van!

A szegény Frigyes tudja ezt jól.

— Különben a hadnagy urnak van valami mondani valója! s ezzel távozik az örmester.

Elmsheim beszédbe ered vele, barátságosan, kedélyesen.

Frigyest egész elbájolja a hadnagy, s kibékül a hadnagyok uraságával.

*

Káposzta faluból országut vezet Snellsen felé. Boras idő van, s az ut lotyakos. Fialat nőcseléd igyekszik Snellsen felé. Feje kendőbe van burkolva. Már tegnap is megtette ezt az utat.

— Valjon gyön-e? gondolkozik a leány. Nem irt — tehát. Az ur is azt mondja a lovasságnál igen nehezen adnak „Urlaub“-ot, különösen egy ily igénytelen nőszemély születésnapjára. De hátha mégis. Es ballag tovább.

— Ha ma reggel négy órakor az állomásra megérkezett, akkor már itt kell lennie — vagy legalább is nem, lehetetlen ily öröm! Pedig ha a kapitány ur gondolta volna, mily örömet szerezne evvel nekem, akkor bizonyára elbocsátott volna.

Egy kocsi döcög felé. Megszóltja az ismerős kocsist:

— János! Nem látott valahol az utban egy dragonys altisztet?

— Nem kisasszony!
 — Az állomáson se?
 — Nem is igen ügyeltem rá!
 — Köszönöm.
 — Isten adja kisasszony.

Snellsen előtt meghajlik az ut. S a tekeredőnél vastag fa mereszkeedik. Ujabb kocsi közeledik, de a kocsis itt sem akar tudni a dragonyos altisztről. Mégis tovább megy. Elhagyja a tekeredőt, s úgy bámul be az egyenes uton a Snellseni állomás felé. Majd összább köti kendőjét. Hideg szél fu. S visszafordul hazafelé.

Es mikor a kanyarulékhoz ér, egy utoldali kővön, a vastag fához támaszkodva ott ül és ott pipázik egy csinos kis dragonyos altiszt, ki már messziről kaczag és kiáltja:

— Jó napot Ilonkám! mintha éppenséggel nem üzőtt volna vele pajkos tréfát.

— Friczi!
 Aztán karöltve halad Frigyes és Tonka Káposzta íalu felé. Ilonka kezdője újból megoldódik de most már mégsem köti meg, bár még hidegebb szél fu, és az eső is csapkod; — most már ugy is melege van: mert mégis csak haza érkezett az ő szive — dragonyos altisztje...

Apró-cseprő.

Lefőzés. Ráhág véletlenül egy dühös ur tyukszemére egy vidám kedélyű ur.

— Számár! kiált fel a tyukszemes ur feleje fordulva.

— Én pedig N. N. vagyok, mutatja be magát a zavartalan kedélyű ur.

Gyászos erdő.

Ez volt az a lombos erdő?
 Itt sutogtak, itt bagtak a levelek?
 Itt szóttem én annyi álmat,
 Annyi édes boldog álmat teveled?

Mint fejják a temetőben:
 All köröttem a letarolt fák sora,
 Leveletlen ágairól
 Szomoruan hull rém a zuzmara.

Ahol egykor lombok lengtek
 S füttyengettek, daloltak a madarak:
 Dult fészeknek roncsa rémlik
 S minden olyan hideg, fehér, h-llgatag

Mennyi virág virult itten!
 Hogy, tépdestem, hogy, tiportam, Istenem.
 — Most, csókokkal boritanám:
 Nincs itt többé egy elomló szirma sem!

Oda van a fny, az illat,
 Rég tova tűnt a kikelet szivemből;
 Sápadt arcezal, dideregve
 Sietek a gyás os erdőn keresztül...

Endrődy Sándor.

Lassák el a lelküket szép foga makkalhiszen mindenütt ugy köti vesz a közönséges, ség mint az atmoszféra. Rögtön betódul a legkisebb részen is.

J. J. Mohr.

E szót: „Istentisztelet” nem csupán a templomba menéskor kell használni, de jócselekedetre is alkalmazzuk.

Lichtenberg.

A regénygyár. Amerikának egyik legnevezetesebb, a kulturális téren eszközöit vívmányát képezik az irodalmi műhelyek, melyek azon igyekeznek, hogy termékeik teljesen megfeleljenek „a közönség izlésének és igényeinek.” A „Weekly Times” philadelphiai folyóirat, tüzetesen leírja a szellemi kereslet e nevezetes szállító üzleteinek egyikét, a mely már több esztendő óta működik New-Yorkban, tulajdonosainak és megrendelőinek előnyére. A cég 20—30 állandó alkalmazású nőt foglalkoztat, ugyszintén valamely magasabb tanintézet bizonyítványával ellátott fiatal leányokat is, a kiknek kötelességük irónnal a kezökben végig olvasni a föld minden országának lapjait. E lapokban megjelölnek minden ese-

ményt, vagy leírást, egyszóval mindent, a miben egy regényre való alkalmas anyagot találunk. A harmincz delnő aztán három magasabb rangu alkalmazottnak adja át munkáje eredményét, kik az aláhuzott cikkeket kiválogatják és az alkalmasnak talált közleményeket más öt bölgynek kézbesítik. Ezek aztán a regény és novella vázlatát, hogy ugymondjuk esztvázát készítik el s munkájokat a legmagasabb fórumot képező intezeti igazgatónak szolgáltatják be. Ez aztán az intézetben foglalkozó 200 férfi és nő író közül kiválasztja azt, a kit tehetségének irányához képest az anyag kidolgozására legalkalmasabbnak vél. Az erre alkalmasnak talált tehetség aztán a következő nyomtatott levelet kapja:

„X. . . urnak.

Felkérjük ezen anyagnak egy . . . rész- ből álló elbeszéléssé való feldolgozására, melyeknek egyike sem lehet . . . szónál terjedelmesebb. A kézirat legkésőbb . . . napján nyujtandó be. Befejtésékor . . . összegű checket azonnal küldünk.”

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Bárczay Ödön Gyula, Brunner Gyula mérnök N. Szőlő, Ványi L. birtokos Földes, Láppich Gusztáv ügyvéd Szolnok, Werthemstein Alfréd Nagyvárad, Kludik Gyula polgármester Szolnok, Makucz és neje Szatmár, Varga József T. Lők, Szepey endrőfőkapitány M. Tur, Bundy J. kereskedő Budapest, Vasvári Budapest, Vagner Lajos Budapest, Madary J. főjegyző Komádi, Hegyi J. hivatalnok N. Szőlős, Veisz K. utazó Bécs.

Angol királynő szálloda. Kiss Sándor földbirtokos N. Keeki, Szentpétery J. utazó Budapest, Breitsi Kálmán utazó Budapest, Nemes J. gazdaszt, Kuncz Imre földbirtokos T. Szent-Miklós, Polgár József T. szent-Miklós, Sárlay János földbirtokos Kaczag, Berey András gazdálkodó, Rim Lajos földbirtokos v. k. Nagyvárad, Gauszt Manó Budapest.

Frohner szálloda. Lövy Lajos Prága, Láng Emil főpinczér Szekes-Fehérvár, ifj. Nagy Miklós földbirt. P.-Ladány, Rosenberg Gyula ker. Nagy-Várad, Semthal Ignác ur Kassa, D. Cseh József fűszolgabíró Jász-apáti Nagy Ferencz hiv. Ermihályfalva Kemény Ignác utazó Kassa, Gelb József utazó Bpest, Kohn József utazó Budapest.

MENETREN D

1892. Október 1-től.

Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 40 p.
" "	délután 12 ó. 52 p.
" "	este*) 10 ó. 31 p.
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 40 p.
M.-Sziget felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" "	este 7 ó. 45 p.
" "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 45 p.
" "	d. u. 3 ó. 35 p.
" "	este. 7 ó. 35 p.
Büd-Szt. (m. á. vasuttol)	reggel 5 ó. 48 p.
Mihály felé (" " d. u.)	3 ó. 19 p.
(vásártérről reggel)	6 ó. 04 p.
(" " d. u.)	3 ó. 38 p.
Füzes-Abony- (m. á. vasuttol) reggel	4 ó 15 p.
felé (" " d. u.)	5 ó 10 p.
(vásártérről reggel)	4 ó 32 p.
(" " d. u.)	5 ó 24 p.
* Közvetlen vonat M. Szigetről Budapest Debreczenbe érkezik	
Budapest—N.-Várad felől: éjje.**)	2 ó. 44 p.
" "	d. u. 3 ó. 09 p.
" " (gy. v.) este	7. ó. 09 p.
Csak N.-Várad felől: reggel	7 ó. 42 p.
M.-Sziget felől: reggel	8. ó. — p.
" "	délután 12 ó. 29 p.
" "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől reggel	8 ó. 07 p.
" "	délután 12. ó. 36 p.
" "	este 7. ó. 20 p.
Büd Szt. (vásártérra reggel	8. ó. 13 p.
(" " délután	5. ó. 46. p.
Mihály felé (m. á. vasuthoz reggel	8. ó. 17 p.
(" " este	6. ó. 05 p.
(" " vásártérra d. u.	5 ó. 23 p.
Füzes-Abony- (" " reggel	8 ó. 12 p.
feől (" " m. á. vasuthoz d. u.	5 ó. 37 p.
(" " reg.	8 ó. 27 p.

Budapestről Debreczenbe indul:
 sz.v. reggel 8 ó. 25 p.
 gy.v. d. u. 2 ó. 10 p.
 sz.v. este 7 ó. — p.

(Egységvasuti (zóna) idő szeint).

*)Közvetlen vonat Budapestről M.-Szigetre

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 10. szünet VI. Kis bérlet 10. szünet Páros. Páros.

Ma csütörtökön 1893. február 2-án:

A madarász.

Holnap, Pénteken 1893. Február 3-án

bérlet szünetben:

DIURNISTA.

Színházi műsor:

Szombaton Zsidó honvéd, Lukácsi Sándortól.

Vésárnap Ember tragoediája, Madách Imrétől.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

„Fején van a szeg találva.”

Ezen czim alatt jelent meg a „Debreczeni Híradó” czimű lapban e a többek között el van mondva, hogy az építkezéshez szükséges faanyagokat a debreczeni iparos csakis egy cégétől vehette és veheti ma is, mert a fakereskedők egy közös pénztár javára dolgoznak. Nem volt verseny, az árakat a kartelben levő fakereskedők tetszésök sz rint állapították meg stb.

Ezekkel szemben egész határozottan kijelentem, hogy a fenti állítások nem felelnek meg a valóságnak. én a többi fakereskedőkkel nem voltam és nem vagyok semmi féle társas viszonyban, üzleti társam egyedül Klein Mór tiszta abádi lakos gőzfűrészt tulajdonos, s mi nem dolgoztunk és nem dolgozunk a többi fakereskedőkkel szemben egy közös pénztár javára.

Hogy aszínház javításához olcsóbban szerezhetek árukat, M.-Szigeten a gőzfűrésznél. az nem kelthetett oiy nagy feltűnést, mint cikkirő ur cikkében azt illuztrálni igyekszik, mert az nagyon természetes, mert a vsat is olcsóbban lehet a vashámorban beszerezni mint az üzletekben, de nem kell szem elől téveszteni, hogy kocsi rakományonként itt helyben nálunk is sokkal olcsóbban lehet faanyagokat beszerezni, mint kicsinyben.

A gazdasági intézet vállalatánál engedett 21% sem lehet mérvadó az árak megbíralására, mert a vállalatban tudomásom szerint, nem csak a faanyagok szállítása, ha nem az építkezéshez szükséges minden kelléke és a munkálatok is fel lettek vállalva, s a mig a vállalkozó mint fakereskedő a fa után csak az egyszerű basznót számíthatta, addig a többi versenyzők a fa után másodjben is számíthattak valami haszonra. — Egyébiránt, nem láthatta még senki sem a vállalkozó végleszámolását a kérdéses vállalatról s így nem is tudhatja még senki, hogy haszonnal vagy kárral fog e a vállalat végződni.

Ezekkel azért találtam szükségesnek a n. érdemő közönség tájékozásául közre bocsátani, ne hogy a halgatás beismerésének vétessék.

Péterffy Benő
 fakereskedő.

*) E rovatban közlörtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Bérbe adó.

Az Egyház-téren, a kereskedelmi akadémia mellett levő Somogyi féle ház (Pannonia kávéház) egészben vagy részletenként **bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítást ad **Dr. Balkányi Miklós** ügyvéd Debreczenben, Kossuth (Czepléd) utca 31. sz.

telefo

be

1. „Ang
2. „Ang
3. „Ang
4. Dr. Ba
5. Dr.
6. Dr.
7. Baue
8. Berg
9. Berg
10. „Bik
11. Dr. B
12. „Béc
13. Casin
14. Casin
15. Dr. C
16. „Del
17. „Del
18. „Deb
19. „Del
20. Debr
21. Dohá
22. Dobo
23. Első
24. Első
25. Első
26. Epre
27. Főer
28. Főisp
29. Fűrst
30. Froh
31. Glüc
32. Geba
33. Geba
34. Gond
35. Dr.
36. „Hun
37. Hoch
38. Ipar
39. Ipare
40. „Istv
41. Dr. Ir
42. Izra
43. Járva
44. Keres
45. „Kegy
46. Klein
47. Közg
48. Kómló
49. Közkó
50. Kunz
51. Kohn
52. Kohn
53. Dr. Ko
54. Kovács
55. Kille
56. Közv
57. Kardo
58. Kardo
- Folyó hó
- E hó folya
- Lett
- Megszá
- Forgalom
- Deb

A DEBRECZENI
telefon vállalat január havi kimutatása.

NÉVSORA

beszélő állomásainak.

1. „Angol Királynő“ szálloda.	59. Dr. Kemény Mór. ügyvéd.
2. Államvasutak állomás-tönöke.	60. László Albert könyvkereskedése.
3. Államvasutak üzletvezetősége.	61. Légszeszgyár.
4. Dr. Balkányi Emil orvos.	62. Leszkay András lakása.
5. Dr. Balkányi Miklós ügyvédi irodája.	63. Magy. francia bizt. társaság.
6. Dr. Balkányi Miklós lakása.	64. Magyar király' kávéház.
7. Bauer és Társa gépgyára.	65. Margit fürdő.
8. Berger Henrik irodája.	66. Mátolcsy István építész.
9. Berger Jenő műépítész lakása.	67. Méntelep parancsnoks.
10. „Bika“ szálloda.	68. Osztrák-magyar bank.
11. Dr. Balkányi Ede orvos.	69. Pavillon laktanya [katonai kőszelét]
12. „Bécsi“ biztosító társaság.	70. Parragh Mór gőzmalma.
13. Casinó.	71. Parragh Mór üzlete.
14. Csanak József nagy kereskedése.	72. Dr. Popper Alajos orvos.
15. Dr. Csikos Sándor orvos.	73. Rendőr főkap. magánlak.
16. „Debreczen“ szerk.	74. Rendőr főkapitányság.
17. „Debreczeni Ellenor“ szerkesztősége.	75. Rendőr alkapitányság I. ker.
18. „Debreczeni helyi vasút“ irodája.	76. Rendőr alkapitányság II. ker.
19. „Debreczeni helyi vhsut“ nagyerdei indóháza.	77. Rendőr alk. III. ker. bejelentési hivatal.
20. Debreczeni c'ső takarékpénztár.	78. Rendőr alkapitányság IV. kerület éjjeli őrség.
21. Dohánygyár.	79. Rendőrség az indóháznál.
22. Dobos vigadó nagyerdőn.	80. Rosenberg Albert özvegye szállító.
23. Első debreczeni fakeskedő társaság főkötelepe.	81. Rothschnek V. Emil gyógyszer-tára.
24. Első debreczeni fakeskedő társaság főüzlete és irodája.	82. Rothschnek V. Emil lak sa.
25. Első magyar ált. bizt. társaság.	83. Riesz Lipót czukrász üzlete és sütődéje.
26. Eprekerti faraktár.	84. Rösler Richard mérnök.
27. Főerdőmester.	85. Roos Jakab fakeskerk.
28. Főispán.	86. Riesz Henrik kocsi gyáros.
29. Fürst Mátvás és Fiaczég és Aron Miksa cég.	87. Színház.
30. Frohner szálloda.	88. Dr. Sichertmann Adolf orvos testgyógyászati és massage rendelése.
31. Glück Adolf pinczér ügynök.	89. Szikszay Lajos műépítész.
32. Gebauer Károly érc koporsó gyára.	90. Sziuka István szoda vizgy.
33. Gebauer Károly első hazai érc koporsó gyár temetkezési intézete.	91. Stern József és testv. czég kefégyára.
34. Gondy és Egey fényképezési műterme.	92. Stern József és testv. czég faerugyára.
35. Dr. Holländer Dezső ügyvédi irodája.	93. Tafler Ignác.
36. „Hungária“ kávéház.	94. Termény- és áru közraktár.
37. Hochhelder Jakab irodája.	95. Turai Farkas.
38. Ipar és keresk. bank.	96. Tüzoltóság.
39. Iparegyesületi takarékos hitelintézet és hiteltintézet.	97. Tüzoltó főparancsnoklak.
40. „István“ gőzmalom.	98. Tóth Gyula vaskeresk.
41. Dr. Irinyi István ügyvédi irodája.	99. Tóth Gyula vaskereskedése.
42. Izraelita hitközség jegyő irodája.	100. Varga Ferencz műépítész.
43. Járvány kórház.	101. Vecsey Imre lakása.
44. Keresked. és iparkam.	102. Weisz Mózes és Fia cég.
45. „Kegelet“ temetkezési intézet.	103. Weisz Sándor divatüzlete.
46. Klein Mór és Péterffy fakeskedő czég.	104. Városház [elnökség].
47. Közgazdasági Bank.	105. Városi főszámvevőség.
48. Komlóssy Arthur ügyvédi irodája.	106. Városgazdai hivatal.
49. Kózkórház.	107. Vásártér [baromvásár].
50. Kunz József és Társa.	108. Zálogház. (nyilvános).
51. Kohn Henrik fiók üzlete.	109. Zádor Lajos div. üzlete.
52. Kohn Henrik fűszer kereskedése fő üzlet.	110. Mendelovits Lajos kereskedése.
53. Dr. Kola János ügyvédi irodája.	111. Spiegel Miksa mosóintézet.
54. Kovács Gábor ügyvéd.	112. Szent-Királyi Tivadar keresk.
55. Killer Ede butorkereskedő.	113. „Korzó“ kávéház.
56. Közvágóhid építési vállalata.	114. Kölesön segélyező egy.
57. Kardos László nagykereskedése.	115. „Korona“ vigadó.
58. Kardos László lakása.	116. Részvény-szerződés külső raktára.
Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 116 állomás.	117. Varga, Tóth és Berger építészeti irodája.
E hó folyamán hozzájött 5	118. „Debreczeni Hírlap“ szerkeszt.
Lett . . . . . 121 állomás	119. Löfkovits Arthur lak.
Megszűnt állomás 1	120. Löfkovits Arthur órák és ékszerész üzlete.
Forgalomnak tényleg átadva van . . . . . 120 állomás.	

Debreczeni telefon vállalat.

BOROK

Nagyságos Reviczky ur összes borait a diószegi pinczében megvettem. minélfogva a mai naptól kitünő

**érmelléki ó-borral
sestakerti uj-borral
és a legkitünőbb
RÁCZ ÜRMÖSSSEL**

szolgálhatok.
Az árakat lehető legmérsékeltettem.

Kitünő magyar konyhám a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlom.

Naponata fél óránként 3 féle sör csapolása.

Villás reggeli nagy választékban. Hetenként 3-szor zene: Szerdán, Pénteken és Vasárnap; felváltva RácZ és Magyar zenekara.

Tisztelettel
Weber Izidor
vendéglős.

Minden köhögés

ugymint a légeső, a garat és a tüdő minden katarrhus megbetegedése, továbbá lélegzési nehézségek, szűkmellűség, asthma, elnyálkásodás, számarhurut és görcsös köhögés, a nyakbani csiklandozás, kezdő mellbaj leggyorsabban gyógyíttatik a számos év óta kitünőnek bizonyult és orvosok által is rendelt: **St.-Georgs-tea** (1 csomag 50 kr.) és **St.-Georgs-katarrhporok** (1 doboz 50 kr.) szer által melyhez orvosi utasítás is csatolatik. Eredmény már pár nap alatt mutatkozik. Két csomagnál kevesebb nem küldetik. Csomagolás és szállító levéért 20 kr. Minden megrendelés

St.-Georgs.Apotheke Wien
V/2., Wimmergasse 33. intézendő. I.

T. cz.

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy debreczeni főügynökségünket a

Közzgazdasági bank részvény-társaságra

ruháztuk át, mely jogosítva van a fennálló utasítások értelmében tüz-, szállítmány- és üvegbiztosítási kötvényeket kiállítani, valamint gyár- és általány-, nemkülönben életbiztosítási ajánlatokat szabályszerű elintézés végett átvenni.

Továbbá értesítjük, hogy a **Közzgazdasági bank részvény-társaság** a

Magyar jég- és viszont-biztosító részvény-társaság

valamint az

Első osztrák általános baleset ellen biztosító-társaság

főügynökségét is átvette és eunélfogva azon helyzetben van, hogy jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat is átvehet.

Ezen intézkedés folytán debreczeni főügynökségünk képes lesz az összes feladományokat azonnal elintézhetni és mi mindenkor feladatunknak fogjuk ismerni, miszerint feleink érdekeit minden irányban megóvjuk.

Teljes tisztelettel

A cs. kir szab.

Az igazgató-tanácos:
HEGEDÜS SANDOR.

triesti általános biztosító-társaság
magyarországi vezérügynöksége.

Rott.

Kunz József és Társa
Debreczen.

Szőnyeg osztály.

Az idény előrehaladottsága és a **raktár tulterheltsége**

miatt

budapest! főüzletünk

hatóságilag engedélyezett

szolid

SZÖNYEGÁRU

végeladást

rendez,

minek következtében ezen szakmába tartozó cikkek itten is

mélyen leszállított

árak mellett

adatnak el.

Fürdőbérlet.

A viskvárhegyi fürdő kitünő ásványforrásaival teljes berendezéssel

egészen

évi 6000 frtért több évre bérbeadó. De bérbevehető külön is egy a

fürdővendégszó

évi 500 frtért, valamint az

ásványviznek

palackokbani töltése és nagybani elárusítása évi 2000 frtért. Ajánlatokat elfogad **Döry Mihály** fürdőtulajdonos, Nagyvárad, Szent-János-utca.

Budapest, 1893 január hóban.

A „Debreczeni Ellenőr“
kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“
NYOMDA ÉS KIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően
berendezett

 könyvnyomdáját,

mely újabb a LEGDISZESEBB BETŰKKEL szaporított s így
a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

KÖNYVKÖTÉSZETE,

melyben a LEGKITUNÓBB GÉPEK vannak alkalmazva,
a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő

„Debreczeni Ellenőr“ részére
hirdetéseket olcsón elvállal.